

ПРЕСКЛИПИНГ

6 ноември 2020 г., петък

VINF 16:46:31 05-11-2020

PP1644VI.012

БХРА - подкрепа - COVID-19

БХРА помага на здравната система с 3500 легла за COVID-19

София, 5 ноември /Екатерина Тотева, БТА/

Членовете на Българската хотелиерска и ресторантьорска асоциация /БХРА/ ще помогнат на здравната система чрез предоставяне на 3500 хотелски легла, които да се използват за карантиниране и изолиране на хора, както и за настаняване на близки на болни с COVID-19, съобщиха от организацията.

Това е готовността, която е обявена след направените бързи проучвания, като се очаква броят им да се увеличи. Кои точно места за настаняване ще се включат ще стане известно, след като от здравното министерство уточнят на какви санитарни изисквания трябва да отговарят "карантинните хотели", каква ще бъде организацията на дейността, както и какви ще са условията за финансиране на тази дейност, посочват от БХРА.

От името на колегите Ви благодаря за усилията, които полагате за бранша в тези трудни времена и разчитаме те да са успешни, за да можем да оцелеем в трудните условия и да спасим туризма, се посочва в писмо на БХРА до вицепремиера и министър на туризма Марияна Николова, подписано от председателя на организацията Георги Щерев.

Към момента най-много легла са изразили готовност да предоставят хотелиерите от курорта "Златни пясъци" - 1000 легла. В София хотелиери са готови да пригледат в помощ на здравната система 300 легла. Още 200 легла са в готовност да бъдат отделени за тази цел в района на Каварна. В Банско, Варна, района около "Златни пясъци" и "Св.св. Константин и Елена" ще се отделят по 150 легла. По 100 легла се предлагат във Велико Търново, Велинград, Приморско и Шумен. В Силистра има готовност за 80 легла, в Русе и Девин - по 50 легла, а в Ямбол и Хасково - по 30 легла. Готовност са изявили и членове на БХРА от други населени места.

"В разговори с председателите на нашите регионални структури се установи, че в много от населените места леглата в болниците са изчерпани", се казва в писмото. Дано се стигне до приемливи условия за двете страни, с което да се подпомогне сериозно здравната ни система по места, допълват от БХРА.

www.bnt.bg, 05.11.2020 г.

<https://bntnews.bg/news/deputati-prieha-za-parvo-chetene-zakona-za-byujeta-na-zdravnata-kasa-1081697news.html>

Депутати приеха за първо четене Закона за бюджета на здравната каса

Цветелина Катанска

Депутатите от бюджетната и здравната комисия приеха за първо четене предлагания закон за бюджета на здравната каса за 2021 г. Това стана на съвместно заседание на двете комисии. Текстовете на бюджета бяха представени от здравния министър Костадин Ангелов, който очерта основните параметри.

Проектобюджетът на здравната каса предвижда приходи от 5,084 млрд. лв., а разходната част за здравноосигурителни плащания за догодина са заложили 5,084 млрд. лв.

От поканените гости на заседанието на комисията взеха думата от КТ "Подкрепа" и от Българската асоциация на зъботехниците.

"Заложените 30% за увеличение на заплатите на здравните специалисти работещи на първа линия, ще създаде дисбаланси в системата. Ще има дискриминирани медици. Освен това обръщаме внимание, че това увеличение трябва да бъде направено от 1 януари, а не от 1 април както е заложило", коментира Ваня Григорова от КТ "Подкрепа". Тя поиска здравния министър да вземе отношение и по изисквания задължителен PCR тест от работодателите, когато работници с COVID-19 се връщат на работа.

От Асоциацията на зъботехниците поискаха да бъдат включени в пакета за безплатна дентална помощ в частта с безплатна протеза.

"Секторът ни остава извън всякакви мерки, не е включен в никаква програма. Искаме да обрънем внимание, ще предоставим нашето становище, коментира Стоян Котев, председател на Асоциацията.

Срещу новия бюджет на здравната каса се обявиха от левицата.

"С бюджета би трябвало да се постигат три цели - стабилизиране на болниците, оказване на помощ за пациентите и безпроблемно снабдяване с лекарствени средства. Ние не виждаме това в бюджета", коментира депутатът от БСП Георги Йорданов.

По думите му в България по данни на Финансовото министерство има над 600 хиляди здравнонеосигурени лица, които не заплащат за оказаната медицинска помощ, а болниците ги причисляват към спешните услуги. Така се получава недофинансиране.НЗЗ.

www.nova.bg, 05.11.2020 г.

<https://nova.bg/news/view/2020/11/05/304613/>

Кога БЧК ще се включи в битката с COVID-19?

Време е държавата да поиска от БЧК да изпълни своята мисия, съобщава kmeta.bg

Вече осем месеца държавата е във война с невидим враг. Битката с коронавируса става още по-ожесточена. Броят на заразените върви стремглаво нагоре, жертвите на опасния вирус също са все повече. Картата на България свети в червено и няма община, която да не е пламнала. Мерките, добри или лоши, не могат да спрат нашествието на COVID-19 не само у нас, но и по целия свят. Управляващите се опитват да се справят с пандемията. Проблемът е, че при този скок на новозаразените здравната ни система наистина се задъхва. Всеки ден се увеличават леглата за болните от коронавирусна инфекция. В много от градовете няма свободни легла. Лекарите са на ръба на силите си и недостигън на медицински персонал е на лице. В тази тежка ситуация всеки е готов да помогне. Военните – с полеви болници, хотелиери – да предоставят хотелите си за пациенти, таксиметрови фирми – да возят болни, студентите по медицина – да са доброволци в здравните заведения.

Но една огромна армия засега остава встрани от най-сериозния проблем, който мъчи сънародниците ни и държавата ни. И пасува, докато отвсякъде другаде има съпричастност към непосилния труд на медиците ни и на немедицинския персонал в болниците. Коя е тази огромна армия ли? Става дума за Българския Червен кръст, пише kmeta.bg. Организацията е наистина своеобразна армия, тъй като с членовете и доброволците си наброява внушителната цифра 300 000. Но някак тези хора ги няма в

същинската битка срещу коронавируса, в борбата за живота на всеки един български гражданин, заразен от опасния вирус.

БЧК обаче си работи спокойно по различни програми и кампании. И това на фона на войната с коронавируса у нас. Програми, които са далеч от най-горещата точка на дневния ред на обществото ни. Но това сигурно са приходи, финансови потоци за тази организация. И може би това е по-важно от борбата за здравето и живота на българската нация. Но е време червенокръстците от разносвачи на лекарства и храна да се превърнат в бойци на първа линия с най-опасния враг на обществото ни в момента. Кога, ако не сега? Даже са не малко, а доста закъснели. Когато няма достатъчно медицински персонал, когато работещите медици изнемогват, когато здравната ни система се задъхва. Явно някой трябва да подсети ръководството на Българския Червен кръст, че трябва да изпълни мисията си и да застане редом до медиците ни в денонощната битка с коронавируса в защита на всеки един наш сънародник, заразен с опасния вирус.

Трябва ли да им се напомнят техните основни принципи: неутралност, хуманност, безпристрастност, независимост, доброволност, единство и универсалност. Чрез своята мрежа от доброволци в цялата страна БЧК (28 областни организации) трябва да подкрепя уязвимите хора в бедствени и кризисни ситуации. И ако това не е кризисна ситуация...

Време е държавата да поиска от БЧК да изпълни своята мисия, защото червената лампа свети. А тя е повече от ясна – да се помага. Не само в мирно време, а най-вече при бедствия. А коронавирусат е бедствие. Затова от БЧК не бива да се бавят нито ден повече, да не правят нито крачка назад, а да се притекат на помощ на родните ни медици. И да защитят своето достойнство и здравето и живота на своите сънародници.

www.bnr.bg, 05.11.2020 г.

<https://bnr.bg/horizont/post/101368485/ministar-angelov-1700-flakona-remdesivir-pristigat-dnes>

Министър Ангелов: 1700 флакона „Ремдесивир“ пристигат днес, носете маски и спазвайте дистанция

1417 са излекуваните от началото на седмицата пациенти с положителен тест за коронавирусна инфекция, съобщи на редовен брифинг за разпространението на Covid-19 здравният министър Костадин Ангелов.

От миналия четвъртък досега излекуваните у нас са 2788.

В лечебните заведения в страната са настанени 3191 пациенти, от които 239 в интензивни отделения. Заеетостта на леглата на национална база от разкритите легла за лечение на пациенти с Covid-19 е приблизително 30%, а в интензивните отделения около 20 на сто. От общо 2664 положителни за Covid-19 медицински лица активните случаи са 1276, от които 90 са в лечебни заведения, само 7 са в интензивно отделение.

„Навлизаме в изключително сериозна фаза на епидемията“, посочи Ангелов, който благодари на всички български граждани за съзнанието, което проявяват, и за разума, който надделява в момента при спазването на противоепидемичните мерки.

„Най-ефективната мярка от всички е носенето на маска на закрито, това е мярката, която спасява човешки животи. Следващата мярка е физическата дистанция и социалната дистанция. Препоръчваме на всички български граждани да избягват събиранията и струпвания на публични и обществени места“, изтъкна министърът.

И допълни, че в страната има достатъчно предпазни средства, а днес пристигат 1700 флакона „Ремдесивир“, част от договорената доставка за България за месец ноември. Следващото количество пристига другата седмица - 4300 флакона.

На свой ред главният държавен здравен инспектор Ангел Кунчев заяви, че в медиите и социалните мрежи се налага извод за тотален хаос в здравната система:

„Ако твърдя, че всичко е идеално и всеки получава абсолютно навременна помощ, сигурно няма да съм прав. Но в момента в болниците в България се лекуват 3200 души. Те получават пълната медицинска помощ, включително лечебните препарати, които получават болните в целия свят. Много е лесно на фона на тия 3200 трима, при които е имало някакво неразбирателство“, но говорим за 0,1%, подчерта доц. Кунчев.

По заболеваемост сме на 17 място сред 30 страни от ЕС и Европейското икономическо пространство и на четвърто място на Балканския полуостров. По смъртност в ЕС сме на 10 място и на четвърто място на Балканите, допълни той.

Удължаване на противоепидемичните мерки и нови рестрикции ще предложи доц. Ангел Кунчев, стана ясно още по време на традиционния седмичен брифинг.

[www.bnr.bg](https://bnr.bg), 05.11.2020 г.

<https://bnr.bg/post/101368657>

Д-р Николай Шарков: Стоматолозите разполагат с иновативни средства за дезинфекция

Няма да се повишават цените на стоматологичните услуги за догодина

„Едно от най-безопасните места за това да не се заразиш с новия коронавирус са стоматологичните кабинети“, каза пред БНР д-р Николай Шарков, председател на Българския зъболекарски съюз.

По думите му че по неофициални данни малцина са заразените с коронавирус стоматолози и това не е станало в работна среда. Според него има много малко кабинети, които са затворили заради пандемията.

„Сега, за разлика от първата вълна, разполагаме с всички възможни предпазни средства за персонала и за пациентите. Колегите си ги закупуват сами, но това е в интерес на здравето на всички. Още преди тази пандемия ние вземахме всички мерки за предпазване и от другите вируси като хепатит В и С, ХИВ и СПИН. На последният управителен съвет представихме иновативен германски препарат за дезинфекция с трайност 365 дни, районните колегии ще дадат подробности на колегите, освен това се използват за коридорите с пациенти ултравиолетови лампи за дезинфекция, очакваме и нови устройства на пазара за дезинфекция на въздуха“.

Председателят на БЗС съобщи, че пакетите за стоматология по НЗОК при децата и възрастните не се променя за догодина.

„Но ние искаме разширяване на пакета за хората над 18 години, макар да разбираме, че в тази ситуация не му е времето. Бюджетът е увеличен с 10 на сто спрямо миналата година, което ще даде възможност да не се повишават цените на стоматологичните услуги. Не са повишавани последните години“.

Д-р Шарков поясни, че пакетът за децата за догодина остава същия, защото не е малък и ако родителите водят редовно децата си на зъболекар и правят профилактика, така че да се запазят зъбите здрави, ще е достатъчен.

„Но статистиката сочи, че едва 20 на сто от нуждаещите се деца биват водени в кабинетните на стоматолог по договор с НЗОК“.

www.vesti.bg, 05.11.2020 г.

<https://www.vesti.bg/temi-v-razvitiie/tema-koronavirus/angelov-navlizame-v-seriozna-faza-na-epidemiata-6117216>

Ангелов: Навлизаме в сериозна фаза на епидемията

Това заяви здравният ни министър по време на брифинг на здравните власти за разпространението на COVID-19

Възмутен съм от неспазването на мерките. Страната ни навлиза в сериозна фаза на епидемията. Това заяви министърът на здравеопазването проф. Костадин Ангелов по време на брифинг на здравните власти за разпространението на COVID-19.

"Носенето на маска на закрито е мярката, която спасява човешки животи и намалява броя на пациентите, които имат нужда да постъпват в лечебни заведения. Следващата мярка е социалната и физическата дистанция. Да се избягват събиранията, струпванията на публични места и да се ограничат пътуванията, ако не са крайно необходими", заяви министърът.

"Още в самото начало на епидемията говорихме, че процентът на положителните случаи през есента ще се увеличи. В тази ситуация най-важната мярка е да проявим разум и да мислим за близките си, които можем да предпазим", призова той.

Здравният ни министър отбеляза още, че страната ни има достатъчно количества от лични предпазни средства.

Днес пристигат още 1700 флакона "Ремдесивир", които са част от договорената доставка за България за ноември. Следващата седмица се очакват още над 4 300 флакона.

"При прилагането на даден медикамент винаги лекарят преценява ползата и риска от него. В терапевтичните схеми съществуват и други препарати освен "Ремдесивир". Лечението с него става по критерии, които са одобрени и изпратени до всички лечебни заведения, а днес отново ще бъдат изпратени до тях", каза министър Ангелов.

"Всяко едно лечебно заведение от началото на пандемията до момента работи по протоколи, които са достъпни в цял свят и са доказали своята ефикасност към момента", допълни той.

Костадин Ангелов изрази надежди Европейската комисия успешно да приключи договарянето на ваксините срещу COVID-19 и през месец април те да бъдат у нас, достъпни за гражданите, които имат желание да си ги поставят.

Ситуацията с лечебните заведения

"Ннатискът върху болниците в София е много голям", заяви директорът на "Пирогов" проф. Асен Балтов. "Пирогов" е едно от лечебните заведения, което вече осъществи и направи 200 легла за средно тежки пациенти и увеличи броя на леглата си за интензивните пациенти, които се нуждаят от реанимация", допълни още той.

"Искам да благодаря на всички граждани, които спазват мерките и които наистина разбраха какво е да има този сериозен натиск върху болниците и върху нас и ни помагат по този начин", посочи Балтов.

Той отново припомни още при първите симптоми на неразположение като леко повишаване на температурата, мускулна слабост, подобна на мускулна треска, да си останем вкъщи.

"Не ходете на работа. Поне 1-2 дни стойте вкъщи. Ако неразположението се засили, потърсете личния си лекар, а ако нямате такъв, може да се обърнете към специалисти в РЗИ", посочи Балтов.

Според него трябва да има диференциране при лечението на заразените пациенти.

"В момента натискът върху болниците, които извършват триаж, който може да бъде направен от личните лекари, е огромен. Ако личният лекар поеме отговорността и поеме лечението на пациентите, които не са в тежко състояние, буквално от първия ден до момента, в който те имат нужда от лечение в болница, това много ще ни облекчи", отбеляза директорът на "Пирогов".

www.clinica.bg, 05.11.2020 г.

<https://clinica.bg/14267-E-napравlenieto-pred-start>

Е-НАПРАВЛЕНИЕТО ПРЕД СТАРТ

Дългоочакваната възможност рецептите и направленията да могат да се издават по електронен път е пред старт. Този път здравното министерство ще си спазва обещанията лекарите да могат да ползват двете функционалности до края на годината.

Медиците вече могат да се обучават как да ги ползват на сайта на Българския лекарски съюз, **където са публикувани** спецификации за това как да се издават електронните рецепта и направление, както и често задавани въпроси и отговорите им. Достъпна е вече и **страницата** на самата Национална здравна информационна система, през която ще се издават документите.

Очаква се още в началото на другата седмица

да заработи е-направлението. До края на годината пък и е-рецептата. Преди дни здравният министър Костадин Ангелов също увери, че тестовете на системата ще приключат до края на тази седмица, а от другата е-услугите би трябвало да са факт. Това става ясно и от проекта на анекс към рамковия договор, където също е заложено да се издава електронно направление. Първо обаче анексът трябва да се приеме.

Е-документите ще се издават с електронен

подпис на лекаря, а системата ще генерира код за пациента. Срещу него и ЕГН той ще може да получи лекарствата или прегледа или изследването си.

Наличието на електронно направление беше условието, поставено от личните лекари, за да **назначават сами тестове за коронавирус**, като според последното предложение на здравната каса към лекарския съюз, това ще е PCR, а не бърз антигенен тест. Така няма да има нужда пациенти, които са със симптоми на КОВИД, да ходят при общопрактикуващите за направление. Успешният старт на системата би решил и проблема с лекарствата за хората с КОВИД, на които в момента те **се изписват по телефона**, а аптеките се налага да ги отпускат без задължителната по закон рецепта от лекаря.

Появата на Национална здравна информационна система, част от която са е-рецептите и направленията, се чака от години. Според последните съобщения, окончателно целият проект на системата трябва да е готов до 2022 година.

www.btv.bg, 05.11.2020 г.

<https://btvnovinite.bg/bulgaria/pred-po-strogi-merki-onlajn-obuchenie-na-mesta-zavedeniya-do-22-ch-ofisi-napolovina-obzor.html>

Пред по-строги мерки: Онлайн обучение на места, заведения до 22 ч., офиси наполовина

Засега не се предвижда пълно затваряне на училищата

Кристина Налбантова

Здравните власти с предупреждение. Ръстът на заразата от коронавирус може да наложи нови ограничения на живота у нас:

- работещите в офиси да бъдат намалени наполовина;
- заведенията да затварят до 22 или 23 часа;
- да се върнат „зелените коридори“ за пазаруване на хора от рисковите групи;
- онлайн обучението за учениците да се решава на местно ниво.

Здравните власти отчитат, че страната ни е на 10-о място по смъртност в Европейския съюз - с 6 на 100 000 души. За сравнение в Чехия, която е една от най-засегнатите страни, стойностите са 22 на 100 000. При подобни числа у нас това би означавало по 300 смъртни случая дневно, и нови 10 000 заразени на ден.

4054 са новите случаи за последните 24 часа при направени малко над 13 000 теста. Излекувани са 403-ма души, а 54 са починали. За да не расте заразата, властите препоръчват настоящите мерки да останат поне до края на ноември, както и нови.

Засега не се предвижда пълно затваряне на училищата. Обмисля се студентите, освен тези по медицина, да останат на онлайн обучение и след 12 ноември.

Дъщерята на Радостина Колева е сред по-малките деца, които все още учат присъствено. Майката споделя, че вече има притеснения заради ръста на заразените и подкрепя идеята за преминаване към онлайн обучение.

Директорката на 125-о училище е проучила с анкета мнението на родителите. Тези до четвърти клас искат присъствено, а тези след пети - онлайн.

„Аз се притеснявам, че до няколко седмици ситуацията ще ескалира и няма да има не само присъствено обучение, но и онлайн“, каза Венелина Николова.

Всяко училище, което поиска, ще мине онлайн, категорични са здравните власти. Те ще предложат мярката да важи за цели области.

„Да се преустановят всякакви дейности извън рамките на паралелката, като това трябва да важи от 1. до 4. Клас“, каза доц. Ангел Кунчев.

Главният държавен здравен инспектор предлага още работното време на заведенията да се ограничи до 22 или 23 часа, служителите в офисите да се намалят с 50%, а останалите да работят от вкъщи, а също така и да се върнат времевите коридори за пазаруване на възрастните хора.

И в момента част от тези мерки се прилагат в някои области.

„Каквито и правила да напишем, ако хората не вярват в заповедите, ние няма да постигнем медицинския резултат, който целим“, коментира здравният министър Костадин Ангелов.

Ако наложените мерки не се спазват стриктно, заболяемостта у нас ще продължи да расте.

„Теоретически няма проблем да достигнем нивата на Чехия и Белгия и ако това стане, ще имаме над 10 000 новозаразени дневно и над 300 смъртни случая“, каза Ангел Кунчев. А в социалните мрежи медици вече призовават за пълен локдаун, който да продължи поне три седмици. Такава мярка обаче в момента не се обсъжда, категоричен бе здравният министър.

Данните за разпределението на COVID-19 по области за изминалата седмица показват, че вече няма райони нито в зелено, нито в жълто. В оранжево остават единствено Видин, Добрич и Силистра. Всички останали 25 области са в червено.

www.btv.bg, 05.11.2020 г.

<https://btvnovinite.bg/bulgaria/misiya-bezplaten-pcr-iziskvat-se-5-simptoma-za-da-se-naznachi-ot-lichnija-lekar.html>

Мисия безплатен PCR: Изискват се 5 симптома, за да се назначи от личния лекар

Те обаче не са съгласни с този критерий

Мариета Николаева

Личните лекари да издават направление за PCR тест при наличие на поне пет симптома на коронавирусна инфекция, предлага НЗОК.

Сред тях са:

- температура;
- кашлица - предимно суха;
- силна отпадналост;
- загуба на вкус или обоняние;
- затруднено дишане или недостиг на въздух;
- мускулни болки;
- кислородно насищане по-малко от 92% или 88% за пациенти с белодробна болест.

Общопрактикуващите лекари обаче не са съгласни с този критерий.

Доника Минчева е с коронавирус от седмица. Почувствала неразположение и си тръгнала от работа. Разказва, че един симптом отшумява, а друг се появява. Така е и при близките ѝ, които също са диагностицирани с коронавирус.

Този критерий ще губи и ценно време и на болни, и на лекари, смятат джипитата. Изискването за под 92% насищане с кислород означава, че пациентът вече е с влошени функции на белия дроб.

Личните лекари предлагат да се допълнят още симптоми, с които те се сблъскват често при болните – главоболие или диария.

Предлагат в диагностиката да влязат и антигенните тестове, тъй като не всички имат близък достъп до лаборатории за PCR тест.

Предстои личните лекари да излязат със становище по въпроса.

www.zdrave.net, 05.11.2020г.

<https://www.zdrave.net/Новини/Професионално-направление--Здравни-грижи--влиза-в-Списъка-с-приоритетните/n15146>

Професионално направление „Здравни грижи“ влиза в Списъка с приоритетните

Ирина Пекарева

Професионалното направление „Здравни грижи“ се добавя в Списъка на приоритетните професионални направления. Това реши правителството на редовното си заседание.

Припомняме, в това направление се обучават бъдещите медицински сестри, акушерки, лекарски асистенти, рентгенови и медицински лаборанти, зъботехници и др.

От години ситуацията с част от тези специалисти у нас е влошена, а недостигът на медсестри е катастрофален. По данни на НСИ към края на 2019 г. у нас работят 30 546 медицински сестри – както в извънболничната, така и в болничната медицинска помощ. В същото време според Националната здравна карта само в извънболничната помощ при необходимости 12 786 медсестри страната разполага едва със 7185 работещи. Данните в НЗК са от 2018 г. и в нея липсва информация както за нуждите на болничната помощ, така и за специалистите, които де факто работят там.

Отдавна се знае, че немалка част от работещите медсестри са в пенсионна възраст и ако те прекратят работа, здравната система ще се оголи фатално. Ситуацията понастоящем е допълнително влошена от пандемията от коронавирус - персоналът в лечебните заведения изнемогва, над 800 са потвърдените случаи на медицински сестри с COVID-19 от началото на коронакризата у нас.

Преди дни финансовият министър Кирил Ананиев заяви, че за медицинските сестри е постигнато ниво на заплатите от 900-950 лв., във вторник пък премиерът, а по-късно и здравният министър съобщиха, че през 2021 г. 20 000 медсестри ще получават допълнително по 360 лв. От думите им обаче не стана ясно на какъв принцип ще бъдат определени тези 20 000 професионалисти от всички, работещи у нас.

24 часа

06.11.2020 г., с. 4

Спуснаха до всички болници единен протокол за лечение

Единен протокол за лечение на пациентите с COVID-19 ще бъде изпратен към всички болници в страната. Той е изготвен от здравните заведения с най-голям опит в лечението на коронавирус.

Това обяви здравният министър проф. Костадин Ангелов на брифинга в Министерския съвет в четвъртък.

Досега всяко едно лечебно заведение е работило по протоколи, които са достъпни в света и Европа, уточни Ангелов. Така реално всяка болница е следвала собствена практика в лечението на COVID-19. Новият протокол е изготвен на база на българския опит. За да се разпише подобно указание, е нужно време да се види ефектът от лечението на различни пациенти, състоянието им да бъде проследено във времето, да бъдат направени всички образни изследвания и такива на дишането и едва тогава да се определят кои лечения дават трайни резултати. Именно заради това изготвянето на единния протокол се е забавило, обясни министър Ангелов.

В него са включени както препаратът ремдесивир, така и хлорокин, допълни здравният министър. Той обаче припомни, че те се приемат само по лекарско предписание и под лекарски надзор.

„Нямаме специфичен медикамент за лечение на COVID. Надяваме се скоро той да бъде открит, както се надяваме Европейската комисия успешно да приключи договарянето на ваксините и през април те да бъдат тук за българските граждани, които имат желание доброволно да се ваксинират“, каза проф. Ангелов.

КАПИТАЛ

06-12.11.2020 г., с. 10

«Не може прокуратурата и изобщо правоохранителната система да работи така, че да им се струва нормално две интервюта, в които е изразено експертно мнение и изнесените в тях факти са потвърдени, да се приравнят към член 326, ал. 1 от Наказателния кодекс, сякаш съм се обадила на телефон 112 и съм съобщила, че в близката детска градина има поставена бомба и този сигнал е фалшив.»

Председателят на Българския фармацевтичен съюз проф. Асена Сербезова пред «Дневник»

КАПИТАЛ

06-12.11.2020 г., с. 22-23

Как се срина здравната система

В момента няма и критерии как точно се определят състоянието и перспективата за развитие на заболяването на пациента и на какво легло да бъде настанен.

Здравното министерство и правителството жертват медиците, за да не въведат по-строги мерки за предпазване от заразата.

Времето от началото на пандемията беше безцелно пропиляно, в момента се действа на пожар и на парче.

Без промени, включително и законодателни, коронавирус ще продължи да се лекува на късмет.

Десислава Николова, desislava.nikolova@capital.bg

В голяма столична болница с COVID отделение няма кислород и когато някой от пациентите се влоши, лекарите започват да се молят на колегите си в болници с реанимации да го приемат. В същото време линейки обикалят с болни пациенти из градовете на цялата страна и пробват на късмет да им намерят места. Често няма. Хора с двустранна пневмония и дихателна недостатъчност не биват приемани в болница. Личните лекари не вдигат телефоните си, а пациентите им страдат у дома и звънят на Спешна помощ. Лекарите в болниците са ужасени, защото по заповед на министъра трябва да лекуват COVID във всяка болница, без да са обучени и да имат каквато и да било подготовка за това.

Думите за това са много и всички силни - от хаос, през трагедия до позор. В момента държавата не може да гарантира едно от доста важните, гарантирани от конституцията, права - това на достъпна медицинска помощ.

Тогава, когато е въпрос на късмет дали болен човек ще бъде приет в болница или върнат къщи, е ясно, че здравната система не работи. Когато починалите са повече от 50 в денонощие и не е ясно дали причината е, че един преуморен лекар е отговорен за 30 пациенти в отделението, защото клиниката няма ресурс и капацитет да се справи, или просто COVID е послужил като катализатор на един прекалено болен човек.

България въведе строги мерки при първата вълна на COVID-19 през пролетта, поради което болестта се разпространи слабо и на лекарите не им се наложи да избират кого да лекуват и кого не. Точно заради тези мерки епидемията не се разрази тогава, а правителството и премиерът Бойко Борисов се успокоиха напълно.

Дотолкова, че пропиляха всички възможности да подготвят здравната система за нова вълна и да управляват кризата със затягане на мерките.

Вместо да наложи спазването на меките мерки, които щяха да позволят разпространението на болестта да се ограничи на по-ранен етап, Борисов предпочете да жертва медиците и да си спести гнева на ресторантьорите и техните клиенти, които предпочитат да се заблуждават, че вирус не съществува.

През последните две седмици правителството и здравното министерство предприемат редица мерки на пожар, чиято крайна цел е да замажат огромния гаф, че хора умират от COVID у дома или в линейката, без да могат да стигнат до лекар. Действията се заключават в това да задължат всички възможни болници да лекуват коронавирусна инфекция, без лекарите да бъдат обучени за това, без алгоритъм кой и при какви показания трябва да бъде приет и без болниците да бъдат оборудвани за лечение на тежко

инфекциозно заболяване.

Само за пример - от десетина дни властта се лута в лабиринта на взаимноизключващите се решения кой още да лекува коронавирус, за да се намерят легла за всички заразени. Преди седмица софийските болници получиха заповед от РЗИ, в която във всяка от тях бяха определени легла за COVID отделения, в неделя всички болници в държавата получиха заповед, че трябва да отделят 10% от леглата си за лечение на COVID, през следващия уикенд здравният министър обяви, че тръгва на проверки по болниците и ще къса договора им със здравната каса, ако не се съгласят да лекуват коронавирална инфекция, в понеделник премиерът поиска до края на седмицата всички клиници да си купят фургоци, в които да диагностицират болните, във вторник увеличи заплатите на медиците, а в сряда Борисов обяви, че ще обособяват цели коронавирални болници, големите болници ще отделят по 200 легла за лечение и освен това ще лекуват болни в хотели.

Ако не се има предвид безотговорното отношение към гражданите, за които правителството не взе мерки да бъдат предпазени от заразяване, остават огромните грешки в липсата на организация на диагностицирането и лечението на пациентите в чисто медицински аспект.

Пробойните в здравната система

Имате ли спомен с какво започна кризата? С искания на личните лекари и фармацевтите да получат защитни облекла и маски, за да могат да работят. Не ги получиха. За сметка на това наблюдението и лечението на пациенти беше стоварено на личните лекари. Тази работа не им се заплаща допълнително, защото трябва да се извършва по телефона, а по закон така не може да се лекува.

Болните изпаднаха в ситуация да не могат да отидат на каквито и да било изследвания, тъй като са под карантина и могат да напуснат дома си единствено с линейка. За разлика от останалите европейски страни не беше организирано тестване по домовете, нито пък места за диагностициране на пациенти извън болниците. Това предизвика не само блокирането на хора, които имат нужда от помощ в къщите им, но и струпването на други в местата за тестване и диагностика. Последното допълнително засили хода на епидемията, защото не всички със симптоми бяха и са заразени с коронавирус и те чакаха на опашки за тестове и в претрупани болнични коридори с реално болни от COVID, и то в начален етап, когато са най-заразни.

Първите болници, които поеха лечението на коронавирус-ните пациенти, бяха клиници с уникални за България дейности като „Пирогов“ и ВМА, които при всички случаи би трябвало да бъдат опазени и да продължат да лекуват останалата тежка патология.

През цялото лято организацията на диагностицирането и лечението на пациенти с коронавирус и техните контактни не помръдна и на йота, защото правителството беше заето да спори с лекарите кой трябва да плаща PCR-те на пациентите, постъпващи в болница. Минимална стъпка напред беше създаването на координационен център за разпределяне на пациентите в София от 1 септември, но не и в другите градове. Както стана ясно през последните седмици обаче, дори и той не работи добре, защото линейките обикалят с пациенти с часове, без да могат да намерят места в болниците. Такъв беше случаят в миналия петък, когато от 200 обадили се за линейка едва 16 души намериха място в болница и леглата свършиха.

Няма алгоритъм

Още от самото начало България нямаше ясен алгоритъм за това при какви симптоми и състояния пациентът отива на изследване и къде, кога звъни на личния лекар, на РЗИ, на Спешна помощ или кога отива в болница. Няма и алгоритъм кой и с какви пока-зания трябва да бъде приет и лекуван с предимство, ако местата са ограничени.

Тъй като леглата се делят на такива за леки и тежки случаи, в момента няма и критерии как точно се определят състоянието и перспективата за развитие на заболяването на пациента и на какво легло да бъде настанен. Всичко това остава в ръцете на лекарите. Така пациентите се настаняват в болница там, където има място, а ако няма - линейката ги връща у дома.

Никой не беше обучен

За разлика от останалите държави в България държавата не пое ангажимент да финансира и проведе каквито и да било обу-чителни курсове за желаещи да повишат квалификацията си в областта на лечението на COVID лекари и медицински сестри.

Тази седмица болницата в Горна Оряховица помоли хората да дарят пари, за да могат да купят чаршафи в COVID отделението. Да повторим - няма чаршафи. Това е в отделението, което се отоплява с климатици, дарени от фирма, ремонтирано от частна лаборатория и с оборудване от холандска фондация. От самото начало държавата изобщо нямаше стратегия как ще финансира преоборудването на болниците и работата им. Така в началото на кризата всички клиники започнаха да събират дарения, за да си купят апаратура и предпазни средства за персонала. Вместо да отдели специална програма от бюджета, самото здравно министерство също започна да събира дарения.

Първоначално единственото ясно финансиране бяха отделените 1000 лв. месечно за работещите на първа линия. При отпускането на тези средства също имаше лимит и не всички попаднаха в списъците за този бонус.

Покупката на предпазни облекла остана ангажимент на личните лекари и фармацевтите, както и на повечето болници. За разлика от останалите европейски страни, които предлагаха драстично увеличено заплащане на работещите с COVID пациенти, в България се намериха пари за увеличение на заплатите на лекари, сестри и санитарни в болниците едва през тази седмица. След като премиерът Борисов го артикулира, след него го повтори и здравният министър. Това стана в Бургас, където преди десетина дни лекарите от 17 отделения на университетската държавна болница отказаха да влязат в корона отделението, ако не им плащат по 500 лв. на дежурство.

Всяка болница за COVID

Идеята всяка болница, включително санаториумите и специализираните АГ, очни и онкологични болници, да лекува коронави-русна инфекция се роди едва преди 10 дни, когато местата в болниците свършиха.

Правителството пропиля цялото лято, през което можеше да отдели COVID болници, да потърси персонал срещу добро заплащане, да го обучи и да обору-два клиниките. Вместо това здравното министерство успя да раздели лекарите и да ги настрои един срещу друг, като ги постави пред невъзможен избор. Лекувалите от март до момента екипи с право биха искали и друг да поеме техния товар. Медиците от специалностите, които са изключително далеч от лечението на остро инфекциозно заболяване с поражения по множество органи и системи, също с право са ужасени, че няма да могат да помогнат на пациентите с текущите си познания. Медицинското образование е доста специализирано и един например гинеко-лог има минимални познания по инфекциозни болести или пък всички възможни усложнения от COVID.

Държавната болнична система в момента дори не може да произведе единен протокол за лечение - всяка болница следва свой алгоритъм. Те за щастие в голяма степен се припокриват, но няма едно място, откъдето лекарите от по-малките болници да разберат какво правят колегите им, които вече имат повече опит с COVID. Вместо това информацията се предава от уста на уста - те звънят на приятели и познати лекари.

Жестът да се хвърлят в огъня абсолютно невъоръжени с познания медици, освен че пряко застрашава живота на лекарите, оставя пациентите на чистия им късмет на кого ще попаднат да ги лекува. Освен това заповедта на министъра да лекуват COVID съвсем не

ги освобождава от юридическа отговорност за несъзнателно увреден пациент. Така наред с риска от заразяване със заболяването за медицинските специалисти възниква и още един сериозен риск - ако случайно оцелеят след епидемията, да се окажат клиенти на съда.

Всички тези недостатъци могат и да бъдат поправени, проблемът е, че епидемията върви много по-бързо от администрацията. Днес положението със Спешна помощ ще се позакърпи, но утре ще дойдат проблемите с реанимациите. Местащеимгуяга няма да са достатъчно. Преди две седмици Чехия, вече в подобна ситуация, поиска от ЕС и НАТО да ѝ пратят лекари. Получи няколко, които не промениха нищо. В момента всички държави са фокусирани върху собствените си здравни системи.

Ако в цялата ситуация има нещо хубаво, то е, че сегашната криза показва много ясно какви са всичките хронични болести на здравната система. Така, когато огънят на епидемията премине, проблемите ще може по-лесно да се оправят. Ако, разбира се, хората, които трябва да свършат тази работа, са различни от тези, които доведоха здравеопазването до сегашното му състояние.